

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“ za koroške naročnike.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 15. septembra 1904.

Štev. 37.

Vabilo

na

javni shod

katerega priredijo

slovenska nepolitična društva na Koroškem

v nedeljo dne 18. septembra 1904. l.

v Št. Juriju

na Velikem Strmecu nad Vrbo.

Vspored:

- Ob 10. uri: Slavnostna pridiga in slovesna sv. maša. Pri sv. maši poje pevsko društvo „Zvezda“ iz Hodiš.
- Ob 12. uri: Pozdrav. Pojejo združena pevska društva.
- Govor: „Pomen ljudske izobrazbe v sedanjem času.“ Govori č. g. msgr. Val. Podgorc.
- Govor: „Trenost, delavnost, varčnost, tri sestre.“ Govori č. g. Jurij Trunk.
- Govor: „Ljubimo in spoštujemo domače, dom in zemljo, jezik.“ Govori deželni posl. g. Fr. Grafenauer.
- Kratko poročilo tajnika pomožnega odbora.
- Nagovori društvenikov-mladencev. Gg. Jan. Kaufman v Jezercu nad Vrbo, Matej Antonič iz Šent-Jakoba, J. Kriegl iz Zilske Bistrice, Val. Stangl iz Šmihela pri Pliberku, Val. Jug iz Celovca.
- Nasveti in slučajnosti.
- Ob 1/25. uri: Slovesni blagoslov in pete litanije.

Predavanja bodo razpravljala velevažno vprašanje:

„Kako skrbeti za mladino.“

Vršil se bo shod ob vsakem vremenu.

Rojaki, prihitite iz vseh far, dolin in hribov!

Priporočajo se skupni izleti društev in družb na prelepi Veliki Strmec.

Na dan z močatostjo! Na svidenje na Velikem Strmecu!

Pomožni odbor.

Hakatizem in hijenizem.

„Pripravljen biti, to je vse!“
Shakespeare (Hamlet).

„Pripravljen biti, to je vse!“ vzela si je za geslo l. 1870. pruski general Moltke, napadel je dobro oborožen brezskrbno Francijo, vrgel s prestola Napoleona III., izsilil iz francoske dežele ogromno vojniško odškodnino 5000 milijonov frankov in še mimogredé pobral dve krasni deželi: Alzacijo in Lotrinško; svojemu kralju posadil je cesarsko krono na glavo. Pripravljen biti, to je vse! Francozi so na to malo mislili in se zato tudi tako strašno pokorili!

Rusi v poslednjih letih niso bili tega mnenja. Med tem ko je beli car v svojem Peterhofu sanjaril o svetovnem miru, je daleč tam, „kjer solnce izhaja“, žolti mikado Japonec že deset let dal skupaj voziti iz vsega sveta vojno pripravo, in ko je bil gotov, udaril je na Ruso. Sedaj je krasno rusko brodovje v žoltem morju uničeno, človeška kri teče v potokih, in Rusija, ki še ni bila nikdar premagana, je v nevarnosti sramotno podleči. Nesrečna ti slovanska zaupljivost!!!

Toda „hakatizem in hijenizem“ je napis našemu članku. V kaki zvezi je s tem predstoječi uvod? In kaj briga „hakatizem in hijenizem“ Slovence? Tedaj da pridemo k stvari!

Hakatizem in hijenizem sta dve ostudni prikazni v narodnem boju, gnusno orožje: hakatizem proti Poljakom, hijenizem proti Čehom.

Ko so pred več kakor 100 leti razkosali slavno poljsko kraljestvo, dobil je pruski kralj pokrajini gnezdensko in poznanjsko, najkрасnejši to del današnje Velike Nemčije s tremi milijoni poljsko-slovanskimi prebivalci. Nemčija nje hoče po vsej sili preleviti v Nemce, — vse, kakor pri nas! Ali Poljaki nočejo. Nastala je tedaj pred 20. letmi na Pruskem-Poljskem nova nemška stranka, katere voditelji so bili: Hanemann, Kanemann in Tiede-

mann in katera stranka se imenuje po začetnih pismenkah imen svojih voditeljev (H, K, T.) stranka hakatistov. Ti hakatisti zahtevali so in tudi dosegli od nemškega državnega zbora, da je do sedaj dovolil že skupno 800 milijonov mark za nakupovanje poljskih graščin, sploh poljskih posestev, kjer se potem nastanijo nemški naseljenci.

Hakatizem torej hoče vzeti pruskim Poljakom zemljo njih očetov. Ubogi národ, ki mora to prenašati!

Hijenizem pa je posebno smrdljiva cvetka nemštva na Češkem. Živel sem zadnji dve leti med Čehi in videl sem tam marsikaj na lastne oči. Že v jesen 1903 in posebno letos na spomlad sklenila so nekatera nemška mesta na Češkem n. pr. Ustje (Aussig), Duchcov (Dux) in za njimi mnoge občine na deželi pometati vse križe in spomenike s češkimi napisi iz pokopališč. Delo hijen! Hijena, pravijo ljudje, razkopava grobove. In sicer so omenjene občine postopale tako: Najprej se stori občinski sklep, da se odstranijo iz pokopališča češki spomeniki. To se strankam naznani. Ker stranke pa naravno tega nočejo storiti, pomeče za nekaj dni birič češke spomenike čez ozidje na cesto. Posebno žalostno je, da se je v nekaterih krajih občinskemu sklepu pridružil tudi farni urad in da isti človek, ki je morebiti šele pred nekaj dnevi nad grobom ginljivo svoj „Requiescant in pace!“ (Naj počivajo v miru!) zapel, se sedaj brati s hijenami. Hijenizem tedaj meče iz pokopališč slovanske spomenike! Ubogi národ, ki mora to prenašati!

Dobro je, da Slovenci zvejo, kako se godi Slovanom drugod. Dobro je, da zvejo in da se pripravijo na enaka obiskovanja. Tisti sosed, ki visoko omikanim Poljakom ni prizanesel s hakatizmom, ki ni prizanesel rahločutnim Čehom s hijenizmom, gotovo ne bode prizanesel niti slabim Slovincem, ko se mu bode zdel trenotek ugoden.

Zatorej proč z vso národno brezskrbnostjo, ki je bila l. 1870. v tako veliko nesrečo Francozom! Proč pa vzlasti s to slovansko preveliko zaupljivostjo, zavoljo katere se ravno v teh dneh Rusi tako zelo morajo pokoriti. To velja posebno o taktiki našega národnega boja za obstanek. Ne iščimo trajnih zvez s tistim sosedom, zoper katerega se moramo bojevati za naš obstanek. Mogoča je ta zveza le za posamezni slučaj, n. pr. za čas onih volitev, kjer se naprej določijo dolžnosti in korist na obeh straneh. Sicer pa velja: Ako se slabi poda v zvezo z močnim, mora „ceho“ plačevati vedno oni, ki je slabši! Če pa pride odločilen trenotek, kjer bi potreboval slabši od močnega zaveznika v resnici podpore, tedaj se močni začanja sramovati svojega slabšega zaveznika in ga zapusti.

In kar se še posebej tiče Slovencev, uči nas tisočletna izkušnja, da se Slovenec sme zanašati edino le na samega sebe. O njem veljajo tedaj še najbolj besede: „Pripravljen biti, to je vse!“

F. S. Šegula.

Zadnje ljudsko štetje na Koroškem.

Kako so delali štetje izvršujoči komisiji, kaže sledeči izid ljudskega štetja:

	1890		1900	
	Nemci:	Slovenci:	Nemci:	Slovenci:
Trnjavas	1249	191	1519	61
Žrelec	257	988	462	785
Grabštanj	293	1843	343	1660
Rizovče	0	36	31	0
Pokrska	2	67	65	4
Hrastovica	36	35	72	2
Sv. Ana	0	38	20	8
Dobejnina	2	66	21	41
Ljubše (?)	0	107	42	54
Otok	5	50	38	5
Ribnica	7	170	150	38
Sekira	10	118	71	63

	Nemci:	Slovenci:	Nemci:	Slovenci:
Sv. Kandolf	3	59	38	18
Kotmaravas	18	251	143	176
Kriva Vrba	390	303	581	170
Žihpolje	79	978	402	494
Verstavas	0	69	60	16
Sv. Martin	209	1309	397	1101
Pokrče	134	1406	193	1289
Na Planini	9	47	48	0
Potok	0	58	47	0
Na Gori	0	41	27	5
Goričica	13	83	70	0
Krotnavas	30	64	87	5
Novavas	0	39	49	4
Postrazišče	12	39	55	0
Vinče	36	46	74	2

V teh krajih so skupaj naštetli leta 1890. 3266 Nemcev in 8997 Slovencev, leta 1900. pa 6198 Nemcev in 6111 Slovencev; Nemci bi se bili potemtakem pomnožili za 89.8 odstotkov; Slovenci pa se zmanjšali za 32.1 odstotkov. Popolnoma slovanske vasi so naredili za čisto nemške. Te izide štetja, ki so priča, da so Slovence po sili štetli za Nemce, navajajo okrajni glavarji kot dokaz, da so nemški komisarji, katerim so okrajni glavarji naročili „najstrožjo nepristranost“, zelo strogo in nepristransko postopali.

Tako popolnoma razumemo, da se bodo kmalu uresničile sanje šmohorskega okrajnega glavarja, ki v svojem poročilu izrazi sledeče vesele želje: „... Iz tega se sklepa, da Slovenci vedno bolj dobivajo spoznanje o potrebi nemškega jezika, iz katerega spoznanja moremo upati, da se bodo tako polagoma národna nasprotstva premostila (izginila).“ To „premostitev“ si pač tako mislijo (Nemci), da bi Slovence sčasom popolnoma zatrli in k Nemcem pritisnili.

Zanimivo je tudi poročilo c. kr. okrajnega glavarja velikovškega, plem. Mayerhoferja, ki se tudi zelo veseli nazadovanja Slovencev. „Omeniti se mora, da se je razmerje národnosti po občevalnem jeziku med zadnjim in letošnjim štetjem spremenilo na korist Nemcev, kajti po izidu letošnjega štetja se je število Nemcev v primeri z l. 1890. izdatno pomnožilo kljub temu, da se je število prebivalstva skupno znižalo za 2000. Posebno se to nahaja v občini Važenberg, kjer je število tistih, ki so priznali nemški občevalni jezik v razmerju z letom 1890. narastlo za 500. Ta prirastek Nemcev v tej občini se pač razlaga deloma s tem, da je občina ob národni meji in da ljudje zelo živahno občujejo s sosednim šentvidskim okrajem, deloma pa, da se je v zadnjih letih na željo nekaterih prebivalcev (t. j. nemških!) ustanovila v Malem Št. Vidu šola za izključno nemškimi učnim jezikom in večina prebivalcev, ki so k tej šoli vsolani, so zahtevali (?) vpisanje nemškega občevalnega jezika. (Konec sledi.)

Nekaj misli o mladeniškem gibanju na Koroškem.

Marsikateri bralec bo mogoče zmajal z glavo in rekel: „Kako mladeniško gibanje na Koroškem? Saj ga nimamo.“ Dà, res! Nimamo še pravega, a gledati moramo na to, da ga bomo v kratkem imeli. Da je mladeniško gibanje na Koroškem potrebno, o tem ne bomo dolgo premišljevali. Le to naj zadostuje. Stari značajni slovenski može izumirajo, naša mladina pa se uči v takih šolah, ki ne vzgajajo značajev. To menda zadostuje, da se prepričamo o potrebi mladeniškega gibanja. Mladeniško gibanje na Koroškem torej gotovo ne bi bilo dete, ki je prehitro rojeno.

Če hočemo imeti od mladeniškega gibanja kaj koristi, je potreba, da je cerkveno in národno organizirano. Zakaj? Le verna in bogaboječa ter národno navdahnjena mladina je značajna. Kaj pomagajo vse puhle besede o veri in národnosti, če se pa to ne ukorenini v srce in ne objame celega moža? Mi hočemo verne, značajne národne može in matere vzgojiti!

Mladeniško gibanje, akoravno je cerkveno, mora biti tudi národno! Naj nam ne pride kdo in naj ne pravi, da je protiversko, če národnost poleg vere povdarjamo! Vprašam vas, ali je protiversko, če se zavzamemo za tlačnega, za hlapca, s katerim ravna gospod kakor mu je ljubo in drago? Ali je protiversko, če se zavzamem za jezik, s katerim najlažje ohranim in brez katerega sploh ne morem ohraniti trdne vere med ljudstvom? Torej obmolnite hinavci!

Cerkveno pa mora biti mladeniško gibanje tudi radi tega, ker mu je potem zajamčen obstanek. Verjemite mi, da je ni močnejše organizacije na svetu, kot jo ima naša katoliška cerkev. Kar bo cerkev napravila, to bo tudi ostalo. Povem vam lahko primero, ki sem jo slišal. Na Fari pri Prevaljah so ustanovili jezuitje svoje dni, ko so bili še nastavljeni po župnijah v podjuniški dolini, torej pred dawnimi dawnimi leti, mladeniško in deklško Marijino družbo, vsako posebej. Preteklo je mnogo mnogo let.

Odšli so jezuitje in posvetni duhovniki se niso pobrigali za to. Marijini družbi ste se razdružili. A vendar se je ohranila navada, da so si vsako leto izvolili fantje svojega „cehmoštra“ do dandanes. Zdaj ste Marijini družbi seveda obnovljeni. — Torej tako globoko se ukorenini v ljudstvu, kar je cerkvenega. Pa boste rekli: Če bomo začeli ustanavljati Marijine družbe, doživimo na Koroškem škandale, da je groza. Tudi nekateri duhovniki so pred leti tako mislili, a sedaj vse drugače sodijo. Poznani duhovniki, ki je bil pred leti odločen nasprotnik Marijinih družb, a je dandanes navdušen za nje, koje spoznal, kakšen sad rodijo. Verjemite mi, Marija čudovito čuva svoje otroke.

Pa bodo rekli nekateri, kako pa boš v Marijinih družbah gojil národnost? V cerkvi se pokaže pri pridigi, kaj je značajan mož, popoldne pa se na zborovanju razpravlja o národnosti in drugih važnih rečeh. Začeti pa je treba že jako zgodaj. Začeti je treba v šoli, drugače je vse delo zastoj. Najlepšo priliko imajo torej katehetje. Vsak priden šolar pa, ki izstopi iz šole, naj dobi mladeniško in deklško glasilo „Naš Dom“, polagoma naj začne čitati „Mir“ in Mohorjeve knjige. Le na tak način, verjemite mi dragi, boste dobili boljše mladino, le na tak način boste vzgojili značajne žene in može. In potem bo tudi tužnemu Korotanu zasijala zvezda lepše bodočnosti. G.

Ta nam doposlani članek objavimo iz namena, da se mora o naši organizaciji vsestransko razpravljati. Taki nasveti bodo olajšali sestavo enotnega načrta za naše delovanje. Uredn.

Vojska med Rusi in Japonci.

Poročali smo zadnjič o strašni bitki pri Ljaojanu, v kateri so bili Rusi prisiljeni, da so se s celo armado umaknili proti severu proti mestu Mukden. Boj je bil strašen; trajal je celih deset dni. Japonska in londonska poročila so silno hvalila Japonce kot izvrstne vojščake, Ruse pa silno napadala, zlasti poveljnika Kuropatkina. A pozneje se je izkazalo popolnoma drugače. Japoncem se je namreč njih načrt, obkoliti rusko armado in jo tako uničiti, popolnoma ponesrečil. Kuropatkin je s svojim izvrstnim poveljevanjem rešil celo armado in jo pripeljal v Mukden, tako, da ga celo nasprotniki Rusije občudujejo, da se mu je to posrečilo. Toda tudi pri Mukdenu še ne bo odločilne bitke, ampak dalje na severu. To je ruska navada, da sovražnika vabijo vedno bolj v notranje svojih dežel, ob ugodni priliki ga pa potem popolnoma strejo. Tako smemo tudi v tem slučaju upati na konečno rusko zmago, kajti Kuropatkin dobiva iz domovine vedno več vojakov. — Ruske izgube so bile v zadnji bitki velikanske; cenijo se na 40.000 mrtvih in ranjenih. Poleg tega so morali pustiti v Ljaojanu tudi veliko zalogo. Japonci so imeli 20.000 mrtvih in ranjenih. Od začetka vojske do bitke pri Ljaojanu so Japonci izgubili 173.000 mož. — Port Artur so Japonci zopet z vso silo napadli, toda niso nič opravili. Ruske podzemne mine so jih kar 700 v zrak pognale.

Dopisi.

Velikovec. (Stekel pes) se je dné 8. t. m. priklatil v naše mesto. Pes je srednje velikosti, črne barve, z belim repom. Oklal je tukaj tri pse in ko ga je hotel mestni redar vjeti, je oklal še nekega čevljarskega javenca, ki je pomagal psa loviti. Nato je pes ostavil mesto in tekel čez Črni grad v smeri proti Rakolom v tinski fari. Zasedoval ga je orožnik na kolesu ali ni ga mogel dohiteti. Zdaj je tukaj vpeljana pasja kontumaca.

St. Rupert pri Velikovcu. (Vojaški manevri.) Jako zanimivemu vojaškemu prizoru smo imeli dné 31. avgusta t. l. priliko tukaj prisostvovati. Ta dan so se namreč tukaj sklenile letošnje vojaške vaje z velikim manevrom. Deželnobrambovskemu polku št. 27 (Ljubljana), kateremu je

bila prideljena tudi jedna baterija topničarstva in jedna eskadrija konjištva, je bila dana naloga iz Trušenske strani udreti v Velikovec. Brama mesta je bila poverjena deželnobrambovskemu pešpolku št. 3 (Gradeč), kateri je bil postavljen nad gradom Kohlhofom in po St. Rupertu, njemu prideljeno topničarstvo pa je zasedlo travnik nad Kuštrom, od katerega mesta se more obstreljevati vsa šmarješka cesta. Iz Kohlhofovske višave so opazovali razvoj manevra korni poveljnik plem. Succovaty, feldmaršallajtnant pl. Lačer in general pl. Papenheim. Ljubljanski polk je svojo nalogo sijajno izvršil; zakrit po lesu in grmovju priplazil se je, med tem ko je njegovo topničarstvo, postavljeno pri lačnici za Mrzlovodo, obstreljevalo nasprotno vrste, čez Mrzlovodo v dolino, skoz katero se vije šmarješka cesta. V tem hipu ga zapazi sicer nasprotno topničarstvo, ki je bilo nad Kuštrom postavljeno, ali ono ni moglo ga obstreljevati, ker se je nahajalo v dosegu njegovih pušk. Tako je ljubljanski polk mogel doseči Šatenhofovski les in priplazil se pri Nemcu na vinogradske višave, ki obvladujejo grad Kohlhof in mesto, in presenečil nasprotni polk. Nasprotno topničarstvo je zdaj sicer postavilo svoje topove na Ricinju, da bi odtod obstreljevalo nasprotnika na Vinogradih, ali v tem hipu, bilo je ob 10. uri zjutraj, se je dalo vojaško znamenje, da je manever končan, in ljubljanski polk je zmagal. Zanimivi prizor je privabil silno gledalcev iz mesta; ves čas manevra je bilo čuti silno streljanje s puškami, vmes se je pa razlegalo gromenje topov, da se je zemlja tresla.

Škocijan. (To in ono.) Zadnji torek dné 13. septembra je bil pri nas šolski sklep in vesela otročjad je nastopila jesenske počitnice. Ob enem stopi tudi naš dosedanji nadučitelj g. T. Lesjak v pokoj. Blagemu gospodu, ki je deloval med nami nad četrto letoletja in vzgojil večino našega mlajšega zaroda, želimo, da bi še dolgo bival v naši sredini, kjer se je odločil preživeti svoja zadnja leta in si postavil v ta namen lično hišico. Izbajali smo dobro z njim v vsakem oziru, dal Bog, da bi tudi z njegovim naslednikom. Ako nas ne bo izzival, mu tudi mi zagotovimo prav prijetno prebivanje med nami. Pripravljeni smo pač za vse slučaje in gotovo mu rajši pomolimo palmo mirú kot bojno puško. — Mladeniči na noge! Veliko časti storimo naši škocijanski fari, ako se bomo prav mnogoštevilno udeležili vsekoroškega mladeniškega shoda na Strmcu prihodnjo nedeljo dné 18. septembra. Korajža velja in sreča junaška! To vam kliče:

Spodnji Dravograd. (Raznoterosti.) Letina je letos pri nas srednja. Žetev je res bila na nekaterih krajih dobra, ali zrno pa je puhlo, tako-rekoč medlo, ker je vsled prevelike vročine prenaplo dozorelo. Zato se je tudi moralo povsod 2 do 3 tedne prej žeti, nego navadna leta. Z ajdo je ravno tako; kjer ji ni suša prizadela, obeta biti lepa. Seno je, hvala Bogu, bilo povsod lepo. Pravijo, da so ga nekateri več dobili kakor navadna leta. Zato je tudi bila košnja povsod tako rana, kakor žetev. Pa tudi je veliko pomagalo, da je ravno o košnji bilo lepo vreme tako, da je vsak lahko spravil seno in ni bilo treba ga komu veliko gnojiti na travnikih. Otave ni posebno veliko, ker jo je zlasti prevelika vročina od začetka zadržala, ter je tako škodovala rasti. S sadjem je letos slaba. Hrušek je zelo malo; jabolka so še na nekaterih krajih polna in lepa, na drugih pa zopet ni nič. — Delavcev in poslovnih, tako tožijo ljudje, bodi si na Koroškem ali na Štajerskem. Zlasti kmete to hudo zadene. Mnogo je kmetov in že tudi veleposestnikov, da nimajo poslova in delavcev. Pa jih tudi ni lahko dobiti, ko bi jih še preplačal. Kar je mlado, gre vse v mesta, na železnice in v tovarne, kjer jih je že preveč, med kmeti pa nihče noče več rad delati. Potem ni čuda, da kmetski stan tako propada.

Sv. Križ pri Spodnjem Dravogradu. V nedeljo na 11. t. m. je bilo tukaj na tej slavni božji poti izvanredno mnogo romarjev. Že v soboto so kar v procesijah prihajali od vseh strani. Posebno s sobotnimi popoldanskimi vlaki se je pripeljalo mnogo romarjev s Štajerskega in Koroškega. Ginja je bilo videti toliko ljudstva na tem prijaznem hribečku.

Prevalje. (Uboj.) 32letni kmečki sin Tom. Vrečko iz Loma v libuški občini je postal dné 28. avg. žrta hudodelne roke. Prepirali so se v gostilni na Poljanah in izid tega je bil uboj. Ubili so zgoraj omenjenega malo pred polnočjo na cesti mlinarski pomočnik Avg. Ratz, hlapec V. Wantsche in dninar Anton Enzi z vozno ročico in z nožmi. Rane je imel na glavi, vratu in prsni. Ubijalce so že prijeli in jih izročili pliberskemu sodišču.

Radiše. (Napadi.) Komaj se je ustanovilo izobraževalno društvo na Radišah, je že zbudlo v oči nekega dopisuna, ki je v znani nemški „Bauern-Zeitung“ z dné 25. avgusta t. l. imenovano društvo napadel. Dopisnik je moral imeti sicer dobra ušesa, ker je slišal govore in se huduje nad njimi, pa je

imel zato prav slabe oči, ker še to ni videl, da so bili tamburaši naši domači fantje iz Radiš, in ne, kakor on lažljivo piše, iz Celovca. Na surov način napada dalje našega vsega spoštovanega vrednega načelnika tega društva. Če je pa dopisun kje že s svojim nemških nosom zvohal, da so se dale v društvo le večinoma ženske vpisati, mu povemo, da se je tudi v tem oziru zlagal, ker je med 150 udi velika večina moških vpisana; sicer pa mu svetujemo, da se dá tudi on v društvo vpisati, ker mislimo, da bi mu ne škodovalo nekoliko več omike! Nas pa naj pri miru pusti in dobro naj si za svoja nemška ušesa zapiše, da so in bodo Radiše kršćansko-slovenske in da take tudi ostanejo, če bi ravno tu pa tam kakšna liberalna ali neverna nemčurska kukavica na radiških gorah zakukala.

Žihpolje. (Našim mladeničem.) Kakor na Štajerskem, se tudi že na Koroškem po nekaterih krajih mladeniči pridno gibljejo. Imajo že razna društva, posebno moška pevška društva i. dr. Kaj pa pri nas? Tukaj tavajo mladeniči v egipčanski temi. Lepega pravilnega petja pogrešamo, sliši se le divje tuljenje. Mladeniči, zdramite se iz škodljivega spanja in pogumno se združite v pevskem zboru, saj imate spretnega organista, ki bo rad blage volje voditelj pevskega zbora. Radi tudi v cerkvi pojte, ker ravno sedanji papež Pij X. odločno zahtevajo, da naj pojó v cerkvi moški. To bi bila za nas velika čast. Zato na noge!

Žihpoljski mladenič.

Trata ob Glinjah. (Národnostni praznik.) Pri krasnem vremenu so se zbirali dné 28. avg. národnjaki od blizu in daleč v gostilni g. Zablachana, ki je bila praznično okrašena s trobojnicami, da bi se udeležili veselice, katero so priredila društva: slovensko akademično ferijalno društvo „Gorotan“, pevsko društvo „Drava“, in tamburaško društvo „Bisernica“. Lepo okrašeni prostori so bili do zadnjega kotička napolnjeni. Došli so gostje iz Slov. Plajberga, St. Janža, Apač in Sel; vseh je bilo nad 300. Veselica se je vršila v duhu združenja in medsebojnega spoznavanja. Veselico je otvorilo vrlo pevsko društvo „Drava“ ki je svojo nalogo popolnoma dovršilo. Kot prvi govornik je nastopil akademik g. Mišic, ki je kot predsednik društva „Gorotana“ pozdravil navzoče in v svojem govoru dokazoval sprva na podlagi zgodovine, da imamo dolžnost ljubiti jezik svojih starišev in da se ga nam ni treba sramovati. Zato govori slavna Gospasveta, nameščanje koroških vojvod itd. Zajamčena je našemu jeziku tudi enakopravnost. Ljubiti moramo svoj jezik tudi zaradi njegove lepote, kar priznavajo celo pošteni Nemci, naj tudi naši koroški nemškutarji drugače trdijo. Kot drugi govornik nastopi abiturijent g. Ravnik, ki v jednatem govoru navdušuje navzoče za obrambo domovine. Treba je v svrhu delovati v družinah, s pridobitvijo dobrih in pravih šol, z izobraževanjem v izobraževalnih društvih, čitalnicah, posebno še z marljivim čitanjem dobrih knjig in časopisov. Ker so posojilnice velikega pomena za národni obstoj, treba jih je podpirati in nove ustanavljati, kjer so potrebne. Obema gg. govornikom je sledilo burno odobravanje in „živio“-klici. Za národni kolek se je skupilo 50 kron. Nato je sledila prosta zabava, za katero ste si iztekli zasluge društvi „Drava“ in „Bisernica“. Zažigal se je tudi umetelni ogenj. Gostje so se razveseljeni in národno oživljeni vračali domov.

Sele nad Borovljami. (Nedeljski lov.) Z zlatimi črkami bode menda v lovski zgodovini ovekovečen lov, kateri se je na angeljsko nedeljo vršil v Selah. Prišla je namreč velika lovška družba iz Borovelj, Glinj in Bajtiš, vseh vkup 40 lovcev. In da bode to število še večje, pridružila sta se žal še dva selanska kmeta, že znana „jagra“. To še ne bi bilo nič posebnega, saj smo že navajeni v nedeljah videti v Selah razne lovece, hribolazce, izletnike, z eno besedo takoimenovane liberalce, kateri se še ob nedeljah ne zmenijo da so kristjani. Toda kar pri tem lovu ne moremo dovolj obsojati je dejstvo, da se je ta veliki lov vršil v neposredni bližini cerkve in za časa sv. božje službe v pohujšanje vernega ljudstva, katero je zmajevalo z glavami. Saj je še vsem v živem spominu grozno bogoskrunstvo, s katerim so se nekateri socialni demokratje v neki bližnji župniji to leto pregrešili, ko so javno „pod lipo“ pred cerkvijo maševali, obhajali, prangali in baje z litrom blagoslov dajali. Toda smola je smola; in te so omenjeni lovci imeli dovolj, ker so vsi vkup njih 42 po številu le enega edinega zajca ustrelili. Naši dovtipni Selani pa imajo s tem lovom pravi „hec“ in smeha dovolj ter si za kratek čas tudi zapojejo tisto „Zvonikarjevo“ . . . „ker prazno je delo brez sreče z nebes!“

St. Jakob v Rožu. Pri občinskih volitvah smo sijajno zmagali, ker nemškutarjev k volitvi sploh — ni bilo. Udeležba od naše strani je bila prav povoljna, kakor zadnjič. St. Jakob je pač še vedno stara trdnjava, ki ji tudi barabarji niso kos. Radovedni smo samo, ali so se nasprotniki zbalí naše

krepke stranke, ker so morali spoznati, da bi bili sedaj še bolj poraženi, kakor prvič, če bi se bili udeležili volitve, ali pa hočejo rešiti svojo gotovo blamažo le s kako zvijačo. Bomo videli! — Kdor je slab, se jezi nad svojo slabostjo. Zato tudi ni čudo, da nemški listi tako strastno napadajo naše shode. Graški dnevnik in graška tagespošta, beljaška „cajtenga“ in zares „Prosti glasovi“ so prinesli o našem zadnjem shodu v Velikivasi poročila, ki vsa kažejo sovraštvo teh ljudi do poštenih Slovencev. Opozarjam za sedaj samo na to, da sta „Grazer Tagblatt“ in „Villacher Zeitung“ glasila koroškega učiteljstva in da ravno ta dva prinašata dopise iz Št. Jakoba. O shodu v Velikivasi bom poročal pozneje, ko zberem počasi takole precej vse grehe naših ljubih nasprotnikov, ki o vsaki priliki napadajo našega vrlega župnika Ražuna, misleč, da bi naši ljudje brez njega vrgli takoj puške v koruzo. No, no, strici, ne bodite šalobarde! Naši ljudje ne zajemajo pameti s tako majhno žlico, kakor se vam dozdeva!

Logavas. (Nove orgle.) V tukajšnji župnijski cerkvi smo imeli do zdaj stare orgle, katerih spremeni so bili skoraj vsi zatakneni, tako da so mnogokrat orgle bolj lepo molčale, kakor krasno pele. Naročili smo pri gosp. dež. poslancu Francu Grafenauer-ju nove orgle na 10 spremenov za 2280 kron, katere nam je g. orglarski mojster letos dokončal in postavil. Dolgo smo sicer čakali na nje, a tembolj smo ž njimi zadovoljni, ker so orgle res krasne in pojejo izborno. G. Lučovnik iz Celovca in č. g. P. Metod iz Beljaka, katera sta orgle kot veščaka pregledovala, sta se o njih zelo pohvalno izrekla. Orgle so pneumatične, traktura pa mehanična. Nove orgle so v nedeljo dné 21. avgusta preč. g. dekan Fr. Šaubach ob asistenci sosednih duhovnikov in vpricho velike množice faranov blagoslovili. Stare orgle je g. Grafenauer popravil in jih prestavil v podružnico sv. Andreja na Zopračah.

Crnceče pri Dholici. (Sad ponemčevalnih šol.) Kedar se bližajo kakšne volitve ali pa recimo kak shod zaradi šolskih vprašanj, se povsod vpije le nemško, le nemško. Koliko se pa naši otroci naučijo v teh ponemčevalnicah, kaže to-le pismo, ki mi je po naključju prišlo v roke. Pisal ga je mladenič, ki je ravnokar izstopil iz osemletne šole, svojemu sošolcu. Evo ga: „An Hern Wohlgebon N. N. in Enfeld. Gebester und libter Šul-kolek Ich muss dir auch ein parr Brief schreiben den mir ket ser kut und gedanke das dii mei unser Brif in gutester Gesundheit angekommen wird. Bittet auch mir uns sobald als können zu schreiben zurük was ich viel gerner angenommen werde thun. Auf baldiges Widerrumsehen.“ Kaj ne, lepo pisano pismo, ki mora pač razveseliti vsakogar, ki ga sprejme, ker je pisano v jeziku, o katerem pravijo liberalci, da se ž njim daleč pride. Kaj ne gosp. Palla, tudi vas bi gotovo razveselilo, če bi sprejeli tako pismo pisano v pravilni nemščini, in gotovo bi mogli reči: „Ta je moj sin, nad katerim imam svoje dopadenje.“ Zatorej se ne čudimo, da nam zidajo celi grad za novo šolo, v katerem bodo zaprejš poučevali oziroma ponemčevali štirje učitelji slovensko deco. Marsikaterega kmeta že skrbi, kaj bo, ko bo treba seči v žep ter plačevati nove šolske doklade. Kako se bo blagoslovilo oziroma otvorilo novo šolsko poslopje, bomo že poročali, mogoče pa še kaj več povemo; do tedaj pa zdravi.

Slovenski mladenič.

Šteben pri Bekštanju. Kakor sploh znano, stojimo letos v znamenju suše in v znamenju ognja, kakor tudi vsaki dan iz različnih časopisov beremo. V našem lepem in rodovitnem bekštanjskem okraju nas niti suša niti toča ni nadlegovala, katere že 20 let ne poznamo. Ali druga nadloga nas stiska. V hudem strahu pred ognjem živimo! Po noči 1. septembra je bil ogenj podložen pod skednjem pri Blažuju v Štebnu. S poleni je bilo zakurjeno, kakor na posadu in sicer okoli 12. ure po noči. K veliki sreči je bližnji sosed, preden je šel spat, še venkaj pogledal ter ogenj ravno še o pravem času zapazil. Kdo je ta zločinski požigalec? Morda ravno tisti, ki je v Bačah že večkrat zasmojal! Pa tudi naslednjo noč dné 2. t. m. je gorelo in sicer v Bačah, a ne od zločinske roke, temveč strela je treščila v Fonarjev skedenj, ki je v petih letih že drugokrat pogorel.

Zilska Bistrica. Naše slovensko katoliško izobraževalno društvo vrlo napreduje. Pristopilo je na novo več članov, in tudi z delovanjem se je že začelo. Meseca septembra bo več predavanj in prireditev. Le pogumno na delo in vedno naprej, to je najboljši odgovor na nasprotniške napade! Ko se je društvo ustanovilo, so nasprotni listi mnogo poročali o ustanovnem shodu ter napadali novo društvo. Kakor navadno ob takih prilikah, se hoče tudi bistriški dopisnik norčevati iz „nove slovensčine“. Da on ne vé, kaj je pismeni jezik in kaj narečje, mu prav radi verjamemo, a svetujemo, da si bolj prisvoji „neudeutsch“, da bo vsaj tak članek, kakor je njegov, znal v boljši nemščini in brez vsake napake napisati. Da bi se pa mi pričkali

z ljudmi, ki jih ni bilo na shodu, o tem, kaj se je govorilo na shodu, nam je presmešno; pribijemo le, da je vse, kar poročajo o govorih, popolnoma izmišljeno. Da pokaže kakšni prijatelji (?) so Nemci Slovincem, govori tudi o podporah pri lanski povodnji. Malo nejasno nam je, kaj imajo te podpore opraviti z našim društvom, pač pa nam je jasno zdaj, kakšen namen imajo nasprotniki s svojimi podporami, vsaj potem soditi, kar piše naš dopisnikar. O slovenskih podporah naj se malo bolj pouči, predno zapiše bajko o kronah iz Ljubljane. Naše mnenje je, da nima ta zadeva z narodnostjo prav nič opraviti. Dalje konstatujemo, da ni res, da bistriška hranilnica ni nič darovala oškodovanim Bistričanom, kajti dovolila jim je posojilo po znižanih obrestih, kar znaša precejšnjo svoto. Ali to ni tudi darilo?! One besede pa, ki jih podtikuje načelnstvu hranilnice, noben član načelnstva nikoli ni rabil. To v pojasnilo. Sicer pa bistriški nemčurji le napadajte nas, to nam prav nič ne škoduje! Bolj se boste jezili, bolj bomo delali. Vi hodite svojo pot, mi pa gremo tudi svojo!

Zilska Bistrica. Zadnji teden smo imeli v naši občini „Strajavas“ občinske volitve. Naša stranka se volitev ni udeležila, čeravno tvori večino. Vzrok leži v tem, ker nimamo skoraj nobene organizacije. Izvoljeni so tedaj sami „napredni“. V čem da obstoji njih napredek, seveda mi ne vemo. Zanimivo je, da so se pri volitvah sprli nasprotniki sami med seboj. Izbačili so namreč nekatere dosedanje večletne odbornike iz občinskega zastopa. Vsled tega seveda srd in jeza! Jezijo se nad učitelji, ki so to — kakor se govori — povzročili. Pač žalostno, da se dajo naši kmetje od takih ljudi „komandirati“! No, naj se le potolažijo, tudi drugim bo kmalu „odklenkalo“. Treba je drugič samo nekaj dela na naši strani, in lahko jim potem zakličemo „na svidenje pri Filipih!“

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

priredi

v nedeljo dné 25. septembra t. l.

ob 4. uri popoldne

v Štebnu pri „Žlokarju“

shod

na katerem govori g. deželni poslanec France Grafenauer in dr. Janko Brejc o narodno-političnih zadevah in volitvah.

K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Novičar.

Na Koroškem.

Udeležencem vsekoroškega shoda na Strmecu prihodnjo nedeljo se priporoča sledeči voznik red: Iz Trbiža odhaja zjutraj prvi vlak ob 4:27, drugi ob 6:51, prihaja na Strmec ob 7:41, oziroma ob 11:08. Iz Spod. Dravograda odhaja prvi vlak ob 4:48, drugi ob 7:58 in prihaja preko Celovca v Vrbo ob 6:47 oziroma ob 11. uri.

Duhovske zadeve. Podelila se je župnija Labud č. g. Alojziju Umlauf-u, župniku v Theiseneggu. — Provizor v Herzendorfu je postal msgr. Karol Wohlandt, mestni kaplan v Volšpergu. — Msgr. Valentin Podgorc, vikar v „Marijanišču“, je imenovan za veroučitelja na privatnem ženskem učiteljišču pri Uršulinkah v Celovcu. — Provizor v Št. Jakobu v Koprivni je postal č. g. Ivan Serajnik, kaplan v Prevaljah; na njegovo mesto pride č. g. Ign. Glinik iz Spodnj. Dravograda. Razpisana je do dné 21. oktobra tega leta župnija Zgornja Bela. — Velečast. gosp. dekan in častni korar v Gospisveti, Martin Šašelj, je nevarno obolel in je bil že previden. Za memento in sacris se prosi.

Osebnosti. C. kr. deželnega sodišča podpredsednik dvorni svetnik g. dr. Otvin Heis in njegova soproga sta obhajala dné 9. t. m. v domačem krogu srebrno poroko. — C. kr. deželni vladni svetnik g. Maks vitez Grabmayr je dné 10. septembra prevzel vodstvo celovškega okrajnega glavarstva.

Cerkvene zadeve. Dné 8. t. m. je šla jubilejna procesija iz Celovca v Gosposveto pod vodstvom Nj. eks. prevz. kneza in škofa celovškega. Radi te procesije je došlo na naše uredništvo sledeče vprašanje: „Ali je bila procesija le za Celovčane, ali tudi za Slovence?“ Toda ker se je procesija objavila tudi v „Miru“, sklepamo, da so bili povabljeni tudi Slovenci; in zato je opravičeno vprašanje, zakaj ni bilo slovenske pridige. Ker smo šli na božjo pot, smo morali ostati brez pridige?“

— Tiroleci bodo priredili dné 3. oktobra veliko romanje v Rim.

Poročil se je gospod France Lamprecht, uradnik c. kr. državne železnice v Beljaku, z gđ. Gustiko Rodič-ovo v Mariboru. Čestitamo!

Radišanom! Pred kratkim je napravil nekdo nove kažipote po radiški občini. Ali ne vprašajte, kake! — Lepa slovenska imena so tako grdo spa-kedrana po nemško, da se človeku, ki jih bere, vzdiguje želodec. Werowzavtsch, Tuzach, Strautschitschach (!), Gurnitz, Ebental itd., a nič slovenskega, da bi človek mislil, da se nahaja kje v sredi Nemčije, in ne na prijaznih domačih Radišah, kjer obstojita slovensko tamburaško in izobraževalno društvo. Vrli Radišani! V zadnjem času ste pokazali, da se zavedate in da hočete biti odločni Slovinci, ponosni in samozavestni, kakor se gre gospodarju na svoji zemlji. Ti zmazani samonemški napisi so sramota za vaš kraj! Doli torej ž njimi, in napravite druge slovenske, ali vsaj dvojezične — potem pa slovensčina na prvo mesto! — da bodete tako tudi na zunaj pokazali, da ljubite svoj domači in rodni jezik! Glejte, ko bi tam na Nemškem naredil kdo samoslovenske kažipote, kaj bi si pač mislili o njem njegovi sovaščani? — Nočem odgovoriti, ker ni dobro vselej z resnico na dan. — Popravite torej napako, da bo kazala vaša občina v kratkem drugačno, lepo domače lice! To vam želi dober prijatelj.

Odkrito govorijo Nemci sami o „giftni kroti“. „Grazer Tagblatt“ piše z dné 2. t. m. to-le: „Glasilo štajerskih šenerijancev, „Grazer Wochenblatt“, se postavlja zoper ptujskega „Štajerca“, katerega razglašja kot nevarnega za nemštvo in mu odreka podporo od strani „Südmarke“. Z napadi na „Štajerca“, ki si je tolike zasluge stekel za mir (?) na Sp. Štajerskem, se pač list sam obsojuje. Zakaj edino „Štajerc“ je v stanju, da slovensko ljudstvo poučuje (?) o namenih hujskajočih prvakov. In v resnici je „Štajerc“ že toliko dosegel, da . . . je združen z Nemci prvaške hujskače užugal (?). Zato je strašna neumnost, da nemški politiki napadajo nam silno koristne zaveznike „Štajerčeve“ stranke, s katerimi nas skupni cilj — edinstvo dežele — najtesneje združuje.“ To si naj zapomnijo oni, ki mislijo, da je „Štajerc“ list za Slovence!

Pismo probudečega se prijatelja. Pred kratkim sem prejel od svojega pred leti delavnega prijatelja zelo zanimivo pismo. Objavim le nekatere zanimive vrstice. On piše: „ . . . Naša podružnica sv. Cirila in Metoda je namreč zborovanje imela zadnjikrat septembra 1. 1900. Ker se pa povsodi vidi živahno gibanje, hočem zopet poseči v delo . . .“ Nadalje dostavlja: „Dopade se mi, da se tako čvrsto postavljate na noge in oglašujem se med Vaše vrste. Rad sem v prejšnjih časih delal, a ko sem videl med nami needinost, mlačnost, zaspanost, sem tudi jaz vse pustil. A zdaj hočem zopet začeti.“ Te vrstice nam povedo mnogo. Dostavljam le: „Vade et fac similiter!“ (Pojdi in tudi ti tako stori!)

Družba sv. Cirila in Metoda pojasnuje, da stane 1000 narodnih kolekov 20 kron. Trgovcem in trafikam se more, ako naročajo najmanj 1000 izvodov, na njihovo izrecno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene kolke, dá jim družba na 1000 kolkov 50 kolkov po vrhu. Razne slovenske tvrdke, ki ga pa prodajajo družbi v prid brezplačno, zagotavljajo si s tem činom narodno zahvalo. Narodni kolek se naroča z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Narodni dom“.

* * *

Celovec in okolica. Kakor po navadi, so tudi letos priredili Celovčani na Križni gori veselico za uboge. Koroških zastav je bilo mnogo, med temi tudi ena pruska — a zastoj smo iskali avstrijsko. Daleč smo prišli. Župan Neuner bo gotovo dobil od nemškega cesarja pohvalo. Čestitamo že naprej! — Celovško veteransko društvo je imelo dné 10. t. m. v mestni župniji sv. mašo zadušnico za Nj. Vel. rajno cesarico Elizabeto. — Ustrelil se je v Celovcu dné 7. t. m. odvetnik dr. Gustav Traun. Trpel je že dalje časa na živčni boleznii. Bil je strasten Nемец in je v prejšnjih časih v deželnem zboru kaj rad in redno vsako leto neopravičeno napadal družbo sv. Mohorja, ki mu je bila občutljiv trn v peti. — Požarni brambri v Zrelcu in Ribnici ste obhajali dné 11. t. m. takozvani „Bezirks-Feuerwehrtag“. — Heil!

Beljak in okolica. Beljaški mestni zastop je poslal prošnjo na železniško ministrstvo za hitro zidanje rožnodolinske železnice. — Nagloma je umrl profesor na beljaški gimnaziji gosp. Janez Staunig. — Dné 8. t. m. so se stepili vojaki beljaškega lov-skega bataljona z mesarskimi pomočniki v italijanski ulici, in konec tega je bil, da so zaklali Valentina Rabiča, mesarskega pomočnika, ki je takoj izdihnil; druga dva pomočnika, K Leopold in G. Mössler, pa sta bila ranjena. Bili so poprej na plesni veselici, takoiimenovanem „Kirchtage“-u. Kedaj bo že vendar konec teh „cerkvenih dnevo“ po gostilnah?

Zilska in Kanalska dolina. V Rablju je umrl poštar Tobija Scheidenberger. — Čez Predil se je peljal dne 28. m. m. železniški minister dr. vitez Wittek. — Pri Podkloštru so pred kratkim neznan zlikovci mrežo pri neki kapelici strli in iz nje vzeli podobo sv. Antona ter jo postavili na sredi ceste. Take sadove rodi napredek! — Dne 20. t. m. bodo imeli v Podkloštru volitev občinskega odbora. Volilnega gibanja ni nikakoršnega opaziti. — Dne 11. t. m. so imele v Lužnici vse požarne brambe iz Kanalske doline svoj „Verbandstag“.

Rožna dolina. Železnico po Rožni dolini bodo najbrže namesto dne 1. oktobra 1905 otvorili še le po letu 1. 1906. — Natakario Ano R. v Podljubeljso radi sumnje, da je vkradla 100 K, naznanili sodišču. — Z železniškimi delavci imajo v Rožni dolini orožniki vedno dosti opravka. Pred kratkim so jih kar 9 zaprli. — Področje obiskuje mnogo tujcev.

Podjunska dolina. Pliberškemu mestu je zapustila v l. 1889. umrla posestnica iz Poljan Marija Miklavc 600 K. — V Libeličah se je dogodila 4. t. m. strašna nesreča. Miha Hevnik p. d. Bidrih je bil ta dan v gostilni pri Nemcu do 10. ure zvečer. Nato je šel domov v spremstvu dveh drugih. Imel je navado, da je, če je prišel pozno zvečer domov, šel na skedenj ali v parno spat. Tako je storil tudi tokrat. Toda čudno: v pondeljek ga najdejo na dvorišču mrtvega. Imel je razbito glavo na sencih. Po noči je nesrečno padel s hodnika in se tako ponesrečil.

Izvrsten okus kave dosežete s primešanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorek dragovoljno.
Poštna 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečni.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Vabila.

Slovensko akad. ferijalno društvo „Gorotan“ priredi dne 24. septembra ob 2. uri popoldne v Glinjah v Rožni dolini v gostilni g. Sirica p. d. „pri Toniju“ I. občini zbor s sledečim vsporedom: 1. Poročilo predsednika o stališču in splošnem delovanju društva. 2. Čitanje zapisnika o ustanovnem shodu. 3. Poročilo odborovo in posameznih udov o svojem delovanju. 4. Razni nasveti, kako se naj tovariši med letom pripravljajo na prihodnje počitniško delovanje. 5. Slučajnosti.

Predsednik stud. phil. Fr. Mischitz.

Dne 18. septembra ponavljala se bode igra „Lurška pastirica“, katero priredi vzajemno zavarovalno društvo v Selah. Vstopnina 20 in 40 vinarjev. Pričetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske številke od 10. septembra 1904.

Gradec	6	90	23	84	48
Dunaj	79	1	43	48	77

NAZNANILA.

Tiskarna družbe sv. Mohorja
se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Službo organista in cerkovnika

se odda s 1. prosincem 1905. l. v Bilčovsu. Dosedanji dohodki okolu 500 kron. Več pové župni urad v Bilčovsu, pošta Bistrica v Rožni dolini.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 16 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Naznanjam uljudno, da je ravno kar izšel mo

novi veliki cenik,
ki obsega čez 600 podob, in katerega razpošiljam **zastoj in poštine prosto.** Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je to dokaz, da je isto res fino, da so cene nizke in postrežba poštna. Naj se zatorej vsak zanesljivo obrne do moje tvrdke.

Z velespoštovanjem

H. Suttner,
urar in zalagatelj c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju (Krainburg).

Na znanje!

P. n. kmetje se v njih lastni prid prosijo, naj potrebno **usnje** za jesen kupijo samo v trgovini z usnjem: **Adolf Mechur** (prej Jakob Petschovnik), Celovec, novi trg 4.

Zagotavljam najcenejšo postrežbo s spoštovanjem

Adolf Mechur,
trgovina z usnjem, Novi trg št. 4. v Celovcu.

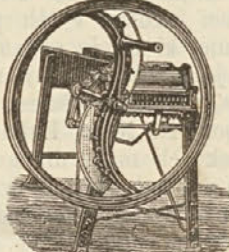

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga, brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namereno petrolovo mešanico, svetilnice na aceten, da se ulové leteči hroči, hidravlične stiskalnice za vino, stiskalnice za vino in ovojce z diferencialnim pritiskom, stroje za drobljenje stiskanice, čisto nove mlince za grozdje, nove priprave proti peronospori in za žveplenje, sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot zbiralnike (trierje), mlatilnice, vitale (gepel) i. dt. razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ, II., Praterstrasse 49.
Cenilniki zastoj in franko. Dopisuje se v vseh jezikih.

Stiskalnice za sadje — Stiskalnice za vino

z dvojnimi stiskalom „Herkules“ za gonjo z roko.

Hydravlične stiskalnice

za visok stisek in velike uspehe.

Mline za sadje in grozdje.

Povsem urejene moštarnice, stalne in za prevažanje. Stiskalnice za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodelujoče patentovane brizgalnice za vinograde, sadje, drevesa, hmelj, grenkuljico „Syphonia“. Pluge za vinograde izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II./1., Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširni ceniki se delijo zastoj. — Zastopniki in prekučci strojev se iščejo.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Dobiva se povsod!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.